

Sygn. akt XXV C 1868/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Edyta Bryzgalska

Protokolant: sekretarz sądowy Weronika Kutyla

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. W.

przeciwko (...) zarejestrowanej w Rejestrze Partii Politycznych prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod nr (...)

o ustalenie

I. ustala istnienie stosunku członkostwa B. W. w partii politycznej (...) zarejestrowanej w Rejestrze Partii Politycznych prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod nr (...), niezakłóconego stanem zawieszenia wskutek decyzji Przewodniczącego (...) z dnia 17 lipca 2021 r. w sprawie zawieszenia B. W. do czasu wydania w jego sprawie prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny zatwierdzonej przez Zarząd Krajowy (...) uchwałą z dnia 17 lipca 2021 r. w okresie od dnia 17 lipca 2021 r. do dnia 28 czerwca 2022 r.;

II. zasądza od (...) zarejestrowanej w Rejestrze Partii Politycznych prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod nr (...) na rzecz B. W. kwotę 1.617 zł (słownie: tysiąc sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty

Sygn. akt XXV C 1868/21

UZASADNIENIE

B. W. pozwem z dnia 8 września 2021 r. (data prezentaty k.3), zmodyfikowanym następnie pismem procesowym z dnia 6 września 2022 r. (data nadania k.378, pismo k.353-365) skierowanym przeciwko (...) zarejestrowanej w Rejestrze Partii Politycznych prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod numerem (...) wniósł o ustalenie istnienia stosunku członkostwa pomiędzy nim a partią, niezakłóconego stanem zawieszenia wskutek decyzji Przewodniczącego (...) z dnia 17 lipca 2021 r. w sprawie zawieszenia B. W. do czasu wydania w jego sprawie prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny oraz uchwały Zarządu Krajowego (...) z dnia 17 lipca 2021 r. zatwierdzającej decyzję Przewodniczącego (...),

w okresie od 17 lipca 2021 r. do 28 czerwca 2022 r.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że jest członkiem pozwanej partii politycznej oraz pełni w niej funkcję członka Rady Krajowej i Zarządu Krajowego oraz Przewodniczącego (...) Rady Wojewódzkiej. Powód wskazał, że 6 lipca 2021

r. podpisał list, w którym wraz z innymi parlamentarzystami wyraził dezaprobatę dla zawieszenia w prawach członka partii M. B.. W dniu 17 lipca 2021 r. Przewodniczący (...) podjął decyzję w sprawie zawieszenia powoda do czasu wydania w jego sprawie prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny. Zdaniem powoda zawieszenie go w prawach członka partii tuż przed rozpoczęciem posiedzenia Zarządu Krajowego miało na celu zmianę układu sił w partii i podjęcie uchwał zgodnie z założeniami Przewodniczącego. Powód twierdził, że zgodnie ze statutem partii zawieszenie decyzją Przewodniczącego jest wyjątkiem od reguły zawieszania członków przez Zarząd Krajowy i jest ograniczone do przypadków szczególnie uzasadnionych oraz niemożności podjęcia pilnych działań przez Zarząd Krajowy. Zdaniem powoda nie ziszcili się przesłanki do wydania decyzji o jego zawieszeniu i nie było przeszkód do poddania tej kwestii do rozstrzygnięcia Zarządowi Krajowemu, który zbierał się tego samego dnia. W ocenie powoda zarówno decyzja Przewodniczącego jak i uchwała Zarządu Krajowego zapadły z rażącym naruszeniem postanowień Statutu (...) oraz art. 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, jak również są merytorycznie bezzasadne i godzą w podstawowe zasady życia wewnątrzpartyjnego. Ponadto zdaniem powoda uchwała Zarządu Krajowego została podjęta przez 16 członków, co stanowi poniżej 50% liczby Zarządu Krajowego, którego liczbę ustalił Kongres Krajowy (...). Powód wskazał, że ma interes prawny w żądaniu ustalenia albowiem zawieszenie powoduje istotne ograniczenie jego praw członkowskich w partii, w tym utratę pełnionych funkcji partyjnych oraz utratę biernego i czynnego prawa wyborczego. W ocenie powoda interes prawny nie ustał wskutek uprawomocnienia się orzeczenia sądu partyjnego, gdyż w okresie od 17 lipca 2021 r. do 28 czerwca 2022 r. istniał stan niepewności prawnej uzasadniający wystąpienie z powództwem, a ponadto powód nadal nie wie czy jego zawieszenie było skuteczne, zgodne z prawem i czy słusznie został pozbawiony prawa sprawowania funkcji partyjnych – w szczególności udziału w posiedzeniu Zarządu Krajowego, na którym zostały podjęte uchwały mające kluczowe znaczenie dla przyszłości partii i jej członków. Wskutek decyzji Przewodniczącego powód jako koordynator frakcji (...) został pozbawiony możliwości kandydowania na współprzewodniczącego partii, a także został pozbawiony funkcji Przewodniczącego w Województwie (...), możliwości udziału w obradach Zarządu Krajowego (...), obradach Rady Wojewódzkiej i Zarządu Województwa (...).

Partia Polityczna (...) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na pozew k.178-187, pismo procesowe k.386-389).

Pozwana wniosła o odrzucenie pozwu z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej. Ponadto zaprzeczyła, aby rzeczywiste przyczyny zawieszenia powoda były inne niż te wskazane w decyzji Przewodniczącego, a w szczególności, że była to próba wpływu na wyniki głosowania i zmiany układu sił w partii. Zdaniem pozwanej możliwość skorzystania przez Przewodniczącego z uprawnień do zawieszenia członka partii nie jest warunkowana odległym terminem posiedzenia Zarządu Krajowego, Przewodniczący może z tego uprawnienia skorzystać w każdym czasie, jeśli są ku temu przesłanki. Zarząd Krajowy utrzymał w mocy decyzję Przewodniczącego dotyczącą powoda. W ocenie pozwanej powód w sposób oczywisty i niebudzący wątpliwości naruszył swoje obowiązki, a dalsze wykonywanie przez niego prawa członka partii naruszało podstawowe cele i wartości chronione przez statut. Działanie powoda stanowiły wyraz braku dbania o dobre imię i wizerunek partii. Zdaniem pozwanej powód otwarcie i publicznie kwestionował zobowiązania polityczne partii oraz podważał kompetencję i przywództwo jej Przewodniczącego. Jego zachowanie doprowadziło do przekazu opinii publicznej, że w (...) panuje wewnętrzny kryzys i brak jej wewnętrznej spójności. Podważyło również zaufanie partii (...) do (...) i zaniepokoiło o los planowanej konsolidacji. Pozwana wskazała też, że zgodnie z art. 17 Statutu (...) uchwały władz partyjnych zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, o ile statut nie stanowi inaczej. Statut nie stanowi o konieczności podejmowania uchwał w obecności wszystkich członków. Również wymagana do podjęcia uchwały większość głosów nie jest ustalana w oparciu o całkowitą liczbę członków organu. Zdaniem pozwanej prawomocne orzeczenie sądu partyjnego potwierdzające zasadność zawieszenia powoda w prawach członka partii powoduje, że modyfikacja powództwa jest niedopuszczalna, a postępowanie, jako bezprzedmiotowe, powinno zostać umorzone.

Ponadto powód nie ma już interesu prawnego w dochodzeniu swoich roszczeń. Wydanie orzeczenia przez sąd partyjny obiektywnie zakończyło stan niepewności powoda co do jego pozycji w partii.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 27 października 2021 r. Sąd odmówił odrzucenia pozwu (k.223).

Na rozprawie w dniu 17 maja 2023 r., na której zamknięto przewód sądowy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. W. jest członkiem partii politycznej (...). W 2021 r. był członkiem Zarządu Krajowego oraz Przewodniczącym (...) Rady Wojewódzkiej (...).

okoliczności bezsporne

Zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. a, e, f statutu (...) i art. 13 ust. 1 lit. a, c, d, e statutu (...) członek partii ma prawo brać udział w dyskusjach wewnątrzpartyjnych, kandydować na każdą funkcję w partii, zgłaszać w czasie wyborów władz partii kandydaturę swoją lub innego członka partii zgodnie z obowiązującymi zasadami wyborczymi.

Członek partii ma obowiązek m.in. dbać o dobre imię partii (art. 11 ust. 1 lit. a statutu (...) i art. 14 ust. 1 lit. a statutu (...)).

Bierne i czynne prawo wyborcze przysługuje delegatowi na kongres lub zjazd, z wyjątkami określonymi w statucie (art. 18 ust. 1 lit. a statutu (...)).

Zgodnie z art. 9 ust. 3 statutu (...) i art. 11 ust. 3 statutu (...) zawieszenie członkostwa powoduje utratę pełnionych w partii funkcji oraz utratę biernego i czynnego prawa wyborczego w partii, a także zakaz ubiegania się z rekomendacji partii o mandat w organach władzy publicznej.

Kary członkom partii wymierza właściwy sąd partyjny. Karami są: upomnienie, nagana, odwołanie z pełnionej funkcji, pozbawienie prawa pełnienia funkcji, wykluczenie z partii (art. 12 ust. 1 i 2 statutu (...) i art. 15 ust. 1 i 2 statutu (...)).

Zarząd Krajowy (...) może podjąć decyzję o zawieszeniu członka partii do czasu wydania prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny:

- a. z własnej inicjatywy, kierując równocześnie sprawę do sądu partyjnego,
- b. na wniosek podmiotu kierującego sprawę do sądu partyjnego.

W przypadku zawieszenia członkostwa przez Zarząd Krajowy (...) lub Przewodniczącego (...) na podstawie art. 27 lit. d następuje zawieszenie pełnionych funkcji partyjnych (art. 13 statutu (...)).

Zgodnie z art. 27 lit. d statutu (...) Przewodniczący (...) w szczególnie uzasadnionych przypadkach może podjąć decyzję o zawieszeniu członka partii do czasu wydania prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny, jednocześnie kierując sprawę na najbliższe posiedzenie Zarządu Krajowego (...).

W związku z połączeniem partii (...) i (...) przyjęto statut (...). Do dnia Kongresu Krajowego działały wszystkie władze krajowe partii wyłonione zgodnie ze statutem (...), zachowując przewidziane w nim kompetencje (art. 49 ust. 3 statutu (...)).

Zgodnie z art. 3 statutu (...) w partii działają frakcje odzwierciedlające różne poglądy członków w granicach wartości i celów partii oraz działają na rzecz ich promocji w jej działalności programowej.

Kongres Krajowy zwołuje Rada Krajowa, określając szczegółowe zasady wyboru delegatów. Delegatami mogą być członkowie partii wybrani w równej liczbie przez wszystkich członków z każdej frakcji w poszczególnych województwach i spośród nich,

w liczbie określonej odrębnie dla każdego województwa w uchwale Rady Krajowej (art. 23 ust. 1 i 2 statutu (...)).

Kongres Krajowy wybiera współprzewodniczących partii

w liczbie równej liczbie frakcji istniejących w chwili przeprowadzenia wyboru; każdy ze współprzewodniczących należy do innej frakcji (art. 24 lit. e statutu (...)).

dowód: statut (...) k.41-59, statut (...) k.60-79

Postanowieniem z dnia 30 maja 2014 r. krajowy sąd partyjny (...) dokonał wykładni art. 27 lit. d statutu w ten sposób, że uznał, że w przypadku podjęcia przez Przewodniczącego decyzji o zawieszeniu członka partii jest on zobowiązany przekazać informację w tej sprawie podczas najbliższego posiedzenia Zarządu (...). Zarząd może, jeżeli uzna to za zasadne, uchylić decyzję Przewodniczącego.

dowód: postanowienie krajowego sądu partyjnego (...) k.188

Statut nie przewiduje odwołania od decyzji w przedmiocie zawieszenia.

B. W. podpisał się pod skierowanym do Przewodniczącego (...) listem z 6 lipca 2021 r., w którym łącznie 6 członków (...) żądało natychmiastowego zwołania Zarządu Krajowego. W liście wyrażono dezaprobatę dla decyzji Przewodniczącego o zawieszeniu w prawach członka partii Przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego (...) na Ś. – M. B. za rzekomą odpowiedzialność M. B. za współpracę z (...) w sytuacji gdy Przewodniczący był architektem negocjacji z (...) w sprawie Krajowego Planu Odbudowy. W liście poruszono również kwestię sprawnego i zgodnego ze statutem sfinalizowania połączenia partii (...) i (...). B. W. otrzymał list do podpisu drogą mailową albowiem w tym czasie przebywał na zwolnieniu lekarskim. Treść listu została upubliczniona przez media. Nie ustalono osoby, która przekazała treść listu mediom. Powód nie upublicznił listu.

dowód: list k.80, zeznania powoda k.431v-432v i k.444v, zeznania W. C. w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.443-444, zeznania M. K.

w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.444-444v

Decyzją z dnia 17 lipca 2021 r. Przewodniczący (...) na podstawie art. 27 lit. d statutu (...) w zw. z art. 49 ust. 3 statutu (...) postanowił zawiesić B. W. do czasu wydania w jego sprawie prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny.

W uzasadnieniu decyzji odwołano się do podpisanego przez powoda listu z 6 lipca 2021 r., który został odebrany jako podważenie faktu zaciągnięcia w imieniu partii zobowiązań politycznych dotyczących zasad i trybu konsolidacji dawnego (...) oraz (...) R. B.. Podano, że treść listu została udostępniona mediom i w portalach społecznościowych, co wywołało liczne reakcje dziennikarzy

i wyborców. Wskazano, że rozpowszechnianie takich ocen i materiałów nie służy dobremu imieniu partii, buduje wizerunek formacji wewnętrznie skonfliktowanej, niespójnej, skoncentrowanej na personalnych sporach, a dodatkowo niezdolnej do dotrzymania zaciągniętych zobowiązań politycznych. Powodowi zarzucono, że w ciągu 10 dni od dnia podpisania i upublicznienia listu nie wycofał podpisu pod listem i nie skrytykował jego udostępnienia mediom i opinii publicznej, a także nie skorzystał z kierowanych do niego przez Przewodniczącego i Sekretarza Generalnego zaproszeń do bezpośredniej rozmowy, co pozwala przyjąć, że rozpowszechnienie treści listu było zamierzonym i jedynym celem powoda. Uznano takie działanie za rażące naruszenie obowiązku dbałości o dobre imię partii.

dowód: decyzja k.81-83

Przed Zarządem Krajowym, który został zwołany na 17 lipca 2021 r. Przewodniczący zawiesił łącznie 9 członków Zarządu Krajowego, w tym tuż przed posiedzeniem Zarządu 6 członków (w tym powoda), a 2 kolejnych (S. W. i W. E.)

w trakcie posiedzenia Zarządu, gdy zagłosowali nad uchwałami zaproponowanymi przez Przewodniczącego wbrew jego woli. Zawieszeni przed posiedzeniem członkowie Zarządu zostali pozbawieni prawa udziału w posiedzeniu i głosowaniach. W tamtym czasie w (...) istniał spór co do połączenia (...) z W., a także co do ilości frakcji w nowej partii. Część członków, w tym powód dążyła do powołania kilku frakcji w (...), czemu sprzeciwiał się Przewodniczący. W przekonaniu Przewodniczącego większa liczba niż dwie frakcje spowodowałyby, że partia przegrałaby wybory. Ponadto obawiał się utraty przewodnictwa w partii albowiem w przypadku utworzenia kilku frakcji, wyboru Przewodniczącego dokonywałyby osoby stojące na czele frakcji, a Przewodniczący nie cieszył się poparciem osób, które miały stanąć na czele frakcji. Powód miał być koordynatorem nowoutworzonej frakcji (...). Ponadto Przewodniczący obawiał się rozbitcia parlamentarnego i że nie dojdzie do połączenia (...) i (...) i nie chciał dopuścić do takiej sytuacji z uwagi na uzgodnienia z (...).

dowód: zeznania świadka L. M. k.390v, zeznania świadka A. R. k.391, zeznania świadka M. S. k.429-430, zeznania świadka S. W. k.430-430v, zeznania świadka A. Z. k.430v-431v, zeznania powoda k.431v-432v i k.444v, częściowo zeznania W. C. w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.443-444, częściowo zeznania M. K. w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.444-444v, artykuły prasowe k.92-94, 95-99, 100-101, 102, 103-104, 105-107, 108-109, 110-112, 113-114, 115-117, 118-123, 124-126, 264-284, uchwała (...) Rady Wojewódzkiej (...) k.285, pismo Sekretarza Generalnego k.286-287, uchwała obiegowa k.288, artykuły prasowe k.369-376

Przewodniczący przed głosowaniami na Zarządzie Krajowym pytał członków w jaki sposób będą głosować nad projektami jego uchwał, sugerując, że dojdzie do ich zawieszenia, jeśli nie zagłosują zgodnie z jego wolą. Przewodniczący nie skierował sprawy zawieszenia powoda oraz innych osób na posiedzenie Zarządu Krajowego, ponieważ nie miał pewności czy uzyska większość głosującą za zawieszeniem. Zawieszenie członków partii decyzją Przewodniczącego pozwalało Przewodniczącemu jednoosobowo zmienić układ sił w partii. W celu uniemożliwienia niektórym członkom udziału w Zarządzie Krajowym zmieniono nawet miejsce obrad, a wejście blokowała ochrona.

dowód: zeznania świadka L. M. k.390v, zeznania świadka A. R. k.391, zeznania świadka M. S. k.429-430, zeznania świadka S. W. k.426-426v, k.431v-432v i k.444v, zeznania powoda k.431v-432v i k.444v, częściowo zeznania W. C. w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.443-444, częściowo zeznania M. K. w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.444-444v

Zawieszenie członków partii decyzją Przewodniczącego nie było wcześniej praktykowane w (...). Decyzję o zawieszeniu członka podejmował Zarząd Krajowy, choć zdarzało się to niezwykle rzadko.

dowód: zeznania świadka L. M. k.390v, zeznania powoda k.431v-432v i k.444v

W dniu 17 lipca 2021 r. Zarząd Krajowy (...) w składzie 15 członków głosujących zgodnie z wolą Przewodniczącego podjął uchwałę o utrzymaniu w mocy decyzji Przewodniczącego zawieszającej powoda.

dowód: uchwała wraz z załącznikami k.311-314, zeznania świadka M. S. k.429-430, zeznania świadka S. W. k.430-430v, zeznania powoda k.431v-432v i k.444v, częściowo zeznania W. C. w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.443-444, częściowo zeznania M. K. w charakterze przedstawiciela strony pozwanej k.444-444v, oświadczenie członków (...) k.127-128, uchwała (...) Rady Wojewódzkiej (...) k.129-130, uchwała Rady Wojewódzkiej (...) w Z. k.130-131

Kongres (...) uchwałą z dnia 23 stycznia 2016 r. ustalił liczbę członków Zarządu Krajowego (...) do 35 osób. W trakcie kadencji przed posiedzeniem Zarządu Krajowego w dniu 17 lipca 2021 r. sześć osób złożyło rezygnację, a jedna osoba zmarła.

dowód: uchwała wraz z załącznikami k.403-405, oświadczenia o rezygnacji k.406-412

Zgodnie z postanowieniem Krajowego Sądu Partyjnego (...) z dnia 18 maja 2012 r.

w sprawie wykładni Statutu (...) przy obliczaniu quorum nie uwzględnia się osób, które zostały zawieszony w prawach członkowskich (dowód: postanowienie k.199-200).

Uchwałą Zarządu Krajowego (...) z dnia 10 sierpnia 2021 r. uchylono decyzję Przewodniczącego w sprawie zawieszenia czterech członków partii (dowód: uchwała k.377).

Pismem z dnia 24 sierpnia 2021 r. powód wezwał pozwaną do zaprzestania naruszeń i niezwłoczne uchylenie decyzji o zawieszeniu powoda (dowód: wezwanie k.84-91).

Po uprawomocnieniu się postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia w sprawie powód nie był zapraszany na posiedzenia krajowych władz partii. Powód uczestniczył jedynie w posiedzeniach na szczeblu wojewódzkim. Zwyciężył w wyborach na Przewodniczącego Zarządu Województwa (...), lecz wybory zostały unieważnione. Struktury (...) partii zostały rozwiązane.

dowód: zeznania powoda k.431v-432v i k.444v

W dniu 9 października 2021 r. odbył się Kongres (...), na którym wybrano nowe władze partii. Powód nie uczestniczył w Kongresie (dowód: zeznania powoda k.431v-432v i k.444v).

W dniu 9 maja 2022 r. Przewodniczący (...) skierował do sądu partyjnego wniosek o orzeczenie wobec powoda kary nagany z powodu prowadzenia przez niego działalności niezgodnej ze statutem partii. Orzeczeniem z dnia 10 czerwca 2022 r. sąd partyjny (...) udzielił powodowi upomnienia.

dowód: wniosek do sądu partyjnego k.366-368, orzeczenie sądu partyjnego k.346-349

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów, zeznań świadków, powoda oraz częściowo przedstawicieli zarządu pozwanej partii. Zgromadzone w aktach sprawy dokumenty nie budziły zastrzeżeń co do ich wiarygodności, nie były również kwestionowane przez strony.

Sąd ocenił jako wiarygodne zeznania świadków: L. M., A. R., M. S., S. W. i A. Z.. Ich zeznania co do faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy były spójne, jasne i logiczne i korespondowały ze sobą.

Sąd oddalił natomiast wnioski o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków G. N., M. B., W. B., B. L., K. P. i W. S. jako zbędne i zmierzające do przedłużenia postępowania. Okoliczności, na które zostali zawnioskowani świadkowie, zostały wykazane zgodnie z wolą powoda zeznaniami świadków, których Sąd przesłuchał.

Zeznaniom W. C. i M. K. Sąd odmówił wiary jedynie co do faktu zapraszania powoda na posiedzenia krajowych władz partii. W tym zakresie zeznania w/w pozostają w sprzeczności z zeznaniami powoda, które Sąd uznał w całości za wiarygodne. W pozostałym zakresie zeznania W. C. i M. K. Sąd uznał za wiarygodne albowiem były spójne, jasne i logiczne i korespondowały z zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Kwestia dopuszczalności drogi sądowej została prawomocnie rozstrzygnięta postanowieniem z dnia 21 października 2021 r., a wcześniej argumentację w tym zakresie przedstawiono w uzasadnieniu postanowienia z dnia 16 września 2021 r. w przedmiocie udzielenia powodowi zabezpieczenia. Kwestię tę badała również Sąd rozpoznający zażalenie na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia. Z uwagi na to, że argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu postanowienia Sądu I i II instancji w dalszym ciągu pozostaje aktualna, Sąd nie widzi potrzeby jej ponownego przytoczenia i w całości się na nią powołuje.

Przepis art. 27 lit. d statutu (...) przyznaje Przewodniczącemu (...) uprawnienie do podjęcia decyzji o zawieszeniu członka partii do czasu wydania prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Jednocześnie zobowiązuje go do skierowania sprawy na najbliższe posiedzenie Zarządu Krajowego (...).

W ocenie Sądu pozwana nie udowodniła, że w sprawie zachodził taki szczególny przypadek, który aktualizowałby uprawnienie Przewodniczącego do podjęcia jednoosobowej decyzji w przedmiocie zawieszenia powoda w prawach członka partii, tym bardziej, że decyzja została podjęta w dniu, w którym zbierał się Zarząd Krajowy i nie było żadnych przeszkód, aby przedstawić sprawę listu podpisanego przez powoda pod obrady Zarządu, który zgodnie z art. 13 statutu był co do zasady uprawniony do podejmowania decyzji

o zawieszeniu członka partii do czasu wydania prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny. Z art. 27 lit. d Statutu jednoznacznie wynika, że uprawnienie Przewodniczącego jest ograniczone do przypadków szczególnie uzasadnionych, a zatem ważnych i niecierpiących zwłoki albo też gdy z innych przyczyn nie ma możliwości odłożenia decyzji o zawieszeniu do czasu zebrania się Zarządu Krajowego partii. Za powyższym rozwiązaniem przemawia także wykładnia systemowa statutu. Zauważyć należy, że kompetencja Zarządu Krajowego do zawieszenia członka partii została określona w początkowej części statutu poświęconej prawom i obowiązkom członków partii oraz systemowi ich dyscyplinowania. Tymczasem uprawnienie przyznane Przewodniczącemu wynika z dalszej części statutu i ujęte zostało jako specjalna kompetencja. Powyżej zaprezentowana wykładnia statutu nie stoi w sprzeczności

z wykładnią dokonaną przez sąd partyjny. Z postanowienia tego sądu z dnia 30 maja 2014 r. wynikają bowiem jedynie dalsze obowiązki spoczywające na Przewodniczącym w związku

z podjęciem przez niego decyzji o zawieszeniu członka partii oraz związane z tym uprawnienia Zarządu. Nie została zatem poruszona przez sąd partyjny tematyka relacji art. 27 lit. d i art. 13 Statutu i wykładni pojęcia „szczególnie uzasadniony przypadek”.

Pozwana nie wykazała, by zawieszenie powoda było kwestią niecierpiącą zwłoki,

a ochrona praw wynikających ze stosunku członkostwa polega także na zapewnieniu powodowi prawa do wysłuchania go przed Zarządem Krajowym przed podjęciem decyzji

o zawieszeniu, od której statut nie przewiduje odwołania. Samo podpisanie wewnętrznego listu, w którym wyrażono dezaprobatę dla działań Przewodniczącego partii, a nawet jego upublicznienie, czego nawet nie można przypisać powodowi z uwagi na brak dowodów, nie uzasadnia przyjęcia, że jest to szczególna okoliczność uzasadniająca wydanie decyzji przez Przewodniczącego. Wniosek taki uzasadniają wyniki postępowania dowodowego, z których jednoznacznie wynika, że w istocie przyczyną zawieszenia powoda oraz innych osób

w prawach członka tuż przed Zarządem Krajowym było ręczne sterowanie przez Przewodniczącego wynikami głosowanych uchwał zgodnie z jego wolą, czego W. C. nie ukrywał składając zeznania w charakterze strony i przyznając, że zawieszenie powoda nastąpiło także z innych przyczyn niż wskazanych w decyzji o zawieszeniu. Powód forsował utworzenie więcej niż dwóch frakcji, na co nie wyrażał zgody Przewodniczący partii. W przekonaniu Przewodniczącego większa liczba niż dwie frakcje spowodowałyby, że partia przegrałaby wybory. Ponadto obawiał się utraty przewodnictwa w partii albowiem

w przypadku utworzenia kilku frakcji, wyboru Przewodniczącego dokonywałyby osoby stojące na czele frakcji, a Przewodniczący nie cieszył się poparciem osób, które miały stanąć na czele frakcji. Powód miał być koordynatorem nowoutworzonej frakcji (...). Ponadto Przewodniczący obawiał się rozbicia parlamentarnego i że nie dojdzie do połączenia (...)i (...) i nie chciał dopuścić do takiej sytuacji z uwagi na uzgodnienia

z (...). Dlatego też przed Zarządem Krajowym, który został zwołany na 17 lipca 2021 r. Przewodniczący zawiesił łącznie 9 członków Zarządu Krajowego, w tym tuż przed posiedzeniem Zarządu 6 członków, a 2 kolejnych (S. W. i W. E.) w trakcie posiedzenia Zarządu, gdy zagłosowali nad uchwałami zaproponowanymi przez Przewodniczącego wbrew jego woli. Zawieszeni przed posiedzeniem członkowie Zarządu zostali pozbawieni prawa udziału w posiedzeniu i głosowaniach. Tym samym Przewodniczący uzyskał wyniki głosowania zgodnie z jego wolą. Powyższe uzasadnia wniosek, że list był jedynie pretekstem do zawieszenia powoda, a nie rzeczywistą przyczyną

i z pewnością nie był przypadkiem szczególnie uzasadnionym. Metoda zastosowana przez Przewodniczącego (...) w stosunku do powoda i innych zawieszonych członków partii stanowiła przejaw wykorzystania przepisu statutu niezgodnie z celem, dla którego został wprowadzony, w imię własnych interesów i wizji przyszłości (...). Zawieszenie

powoda było metodą walki o zrealizowanie połączenia (...) z (...) według planu Przewodniczącego (...), o czym głośno było też w mediach.

O braku naglącej potrzeby zawieszenia powoda w jego prawach członkowskich świadczy także opieszałość w przekazaniu wniosku o rozpoznanie sprawy powoda przez sąd partyjny. Z wnioskiem tym Przewodniczący wystąpił dopiero w maju 2022 r., a zatem 10 miesięcy później, a samo orzeczenie zapadło w czerwcu 2022 r. Ujawnił się w ten sposób brak konsekwencji w argumentacji pozwanej. Skoro zawieszenie powoda wynikało z jego rażącego zachowania, które wymagało natychmiastowej reakcji władz partyjnych, to również sąd partyjny powinien jak najszybciej zbadać sprawę. W rzeczywistości sprawa została rozstrzygnięta dopiero po upływie niemal roku od popełnienia zarzucanego powodowi czynu, przy czym jej zbadanie zajęło sądowi partyjnemu jedynie miesiąc.

W ocenie Sądu powód ma interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. w żądaniu ustalenia istnienia stosunku członkostwa pomiędzy nim a pozwaną partią, niezakłóconego stanem zawieszenia w okresie od 17 lipca 2021 r. do 28 czerwca 2022 r., pomimo orzeczenia sądu partyjnego, które uprawomocniło się w dniu 28 czerwca 2022 r. Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 3 Statutu (...) zawieszenie członkostwa powoduje utratę pełnionych w partii funkcji oraz utratę biernego i czynnego prawa wyborczego w partii,

a także zakaz ubiegania się z rekomendacji partii o mandat w organach władzy publicznej. Oznacza to, że wskutek decyzji Przewodniczącego (...) w zasadniczy sposób zmieniła się pozycja powoda w strukturach ugrupowania. Powód nie mógł wykonywać najistotniejszych uprawnień związanych z jego członkostwem. Powód przed zawieszeniem był członkiem Zarządu Krajowego oraz Przewodniczącym (...) Rady Wojewódzkiej (...). Pełnił zatem istotne funkcje z punktu widzenia organizacji partii, jej reprezentacji i działalności politycznej. Będąca konsekwencją zawieszenia utrata biernego

i czynnego prawa wyborczego w strukturach partii miała także wpływ na przyszłość powoda, który zamierzał przedstawić swoją kandydaturę do pełnienia funkcji partyjnych w czasie (...) Rady Wojewódzkiej w dniu 2 października 2021 r. oraz Kongresu Krajowego (...) zaplanowanego na 9 października 2021 r. Statut (...) ani statut (...) nie przewidział żadnych środków odwoławczych od decyzji Przewodniczącego dla zawieszonoego członka partii. Powoda pozbawiono w ten sposób wszelkich praw podmiotowych związanych z członkostwem w partii. Skutki te zostały złagodzone poprzez prawomocne postanowienie tutaj. Sądu udzielające powodowi zabezpieczenia. Jedynym środkiem ochrony, który przysługiwał powodowi było powództwo do sądu powszechnego. Zauważyć należy, że sąd partyjny rozpoznał sprawę powoda po upływie niemal roku od jego zawieszenia, przy czym wniosek o rozpoznanie sprawy został złożony opieszale, gdyż dopiero 9 maja 2022 r. Powód nie miał zatem w dyspozycji realnych środków ochrony swoich praw członkowskich. Sąd uznał, że całokształt powyżej wymienionych okoliczności przemawia za udzieleniem powodowi ochrony. Powtórzyć przy tym należy, że prawomocne ukaranie powoda karą upomnienia przez sąd partyjny nie ma wpływu na rozstrzygnięcie Sądu powszechnego, gdyż Sąd nie badał czy istniały materialne przesłanki do ukarania partyjnego, lecz jedynie to, czy zachowanie Przewodniczącego w stosunku do powoda pod względem formalnych przesłanek wynikających ze statutu partii było prawidłowe.

Zdaniem Sądu po stronie powoda istnieje interes prawny w domaganiu się ustalenia istnienia niezakłóconego stanem zawieszenia stosunku członkostwa w (...)

w okresie od 17 lipca 2021 r. do 28 czerwca 2022 r. z uwagi na wymienione powyżej daleko idące skutki jakie wiązały się dla niego z zawieszeniem. W szczególności powód został pozbawiony prawa udziału w posiedzeniu Zarządu Krajowego, który odbył się w dniu jego zawieszenia i na którym zostały podjęte uchwały mające kluczowe znaczenie dla przyszłości partii i jej członków. Nie brał również udziału w Kongresie, który odbył się w dniu 9 października 2021 r. i został pozbawiony możliwości kandydowania na współprzewodniczącego partii jako koordynatora tworzonej przez niego frakcji (...).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu Sąd nałożył na pozwaną obowiązek zwrotu powodowi kosztów procesu obejmujących: opłatę sądową od pozwu (600 zł), opłatę od zażalenia na postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia (100 zł), koszty zastępstwa procesowego (720 zł - § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz 180 zł - § 10 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia za postępowanie zażaleniowe) i

opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Od zasądzonych kosztów procesu powodowi należały się również odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, co wynika z art. 98 § 1¹ k.p.c.